

192 éve született Pet?fi Sándor

2015 január 02. Flag

Sz?veg m?ret

Ment?s

-
-
-

- [0](#)

M?g nincs ?rt?kelve

M?rt?k

1823. január 1-j?n, Kisk?r?s?n született Petrovics, ismertebb nev?n Pet?fi Sándor k?lt?, a magyar irodalomt?rt?net egyik legjelent?sebb, legnagyobb hatás? alkotója.

„Ott essem el ?n,

A harc mezején,
Ott folyjon az ifjúi vér ki szivemből,
S ha ajkam örömteli végszava zendül,
Hadd nyelje el azt az acéli zörej,
A trombita hangja, az ágyudörej...”
(*Petőfi Sándor*)

Petőfi ifjúkori vándorlása és kezdeti sikerei után 1848. március 15-én, a pesti forradalom lánglelkű vezéréként ért pályafutása csúcsára, hogy aztán 26 esztendősen a segesvári csatában beteljesítse megjövendölt sorsát, és a szabadság oltárán áldozza fel életét.

Petőfi Sándor

Az újév napjára érkezett költő Petrovics István mészáros és Hruz Mária, egy szlovák származású szolgálónő gyermekeként látta meg a napvilágot. Máig vita folyik azzal kapcsolatban, hogy Petőfi apai felmenői vajon melyik szláv néphez tartozhattak, de a legutóbbi kutatások és a család evangélikus hite arra engednek következtetni, hogy az édesanyához hasonlóan az apa is szlovák származású volt. Petrovicsék vállalkozása Sándor születése után hamarosan fellendült, így a család Kiskunfélegyházára költözött, ahol az édesapa már öt esztendősen iskolába küldte gyermekét.

Annak függvényében, hogy a família milyen anyagi helyzetben volt, Petrovics Sándort egyre el?kel?bb intézményekbe írárták be, így Félegyháza után fél évig Szabadszálláson, 1831–33 között Sárszentl?rincen, aztán a pesti piaristáknál, Aszódon, 1838 ?szét?l pedig a selmecebányai líceumban gy?jtögette a tudást. A gyakori iskolaváltás a költ? teljesítményére is rányomta bélyegét, aki Aszódon például kit?n?en tanult, Selmecebányát azonban fél év után el kellett hagynia gyenge eredményei miatt. A kudarc után a szigorú édesapa kijelentette, hogy nem finanszírozza tovább fia oktatását – ebben az 1838-as árvízkatasztrófa miatt elszenvedett anyagi károk is komoly szerepet játszhattak –, így aztán Petrovics elhatározta, hogy vándorszínésznek áll, és Pestre utazott, hogy az ország szellemi központjában próbáljon szerencsét.

A Nemzeti Színháznál szolgáló kamaszt édesapja hamarosan hazavitette, majd Ostffyasszonyfára küldte a család rokonaihoz, ahonnan a fiatalember rövidesen Sopronba ment. Petrovics Sándor felcsapott katonának, szervezete azonban nem bírta a kiképzést, egyik súlyos betegség?l a másikba esett, ezért szolgálatra alkalmatlannak nyilvánították. A fiatalember ezután ismét a vándorszínészettel próbálkozott, majd a pápai líceumban újra tanulásra adta a fejét; ebb?l a városból küldte els? verseit Bajza Józsefnek, aki 1842 májusában – még Petrovics Sándor név alatt – az Athenaeumban közölte a költ? els? megjelent m?vét, A borozót.

A publikáció természetesen nem hozott csodát a fiatalember számára – aki Hazámban cím? versét már Pet?fi néven írta alá –, így újabb hónapok teltek el vándorszínészettel, 1843-ban pedig a poéta addig soha nem tapasztalt nyomorba került. Pozsonyban az Országgy?lési Tudósítások másolásából próbálta fenntartani magát, mígnem – vélhet?en Bajza közbenjárására – barátai pénzt gy?jtöttek neki, és fordítói munkát szereztek számára. A költ? útja ezután Debrecenbe vitt, ám színészként ismét nélkülöznie kellett, ezért 1844-ben gyalogszerrel Pestre ment, ahol – bevallottan utolsó esélyként – Vörösmarty Mihály pártfogását igyekezett megszerezni.

A Szózat írója végül beváltotta reményeit, ugyanis beajánlotta ?t Vahot Imrének, aki ez id? tájt a Pesti Divatlapot vezette. Hosszú küzdelem után – ám még mindig csak 21 esztend?sen – tehát Pet?fi szerkeszt?i állást szerzett, a viszonylagos anyagi biztonság pedig alkotói munkásságára is jótékonyan hatott, hiszen ebben az id?ben született meg többek között a János vitéz és a Helység kalapácsa is. Ekkor ismerkedett meg a fiatalember élete els? nagy szerelmével, Vahot 15 esztend?s sógorn?jével, Etelkával is, a leány azonban 1845 elején váratlanul elhunyt. Talán ez a tragédia is hozzájárult ahhoz, hogy Pet?fi hamarosan otthagya szerkeszt?i állását, és körutazásra indult a Felvidéken, melyet Úti leveleiben örökített meg.

Másfél évvel Etelka halála után, 1846 szeptemberében aztán Pet?fi egy nagykarolyi bálon megismerkedett kés?bbi feleségével, Szendrey Júliával, akinek meghódításáért igen sok próbát kellett kiállnia: a költ? két alkalommal is hiába kérte meg a leány kezét annak édesapjától – közben pedig sikertelenül megpróbálta eljegyezni Prielle Kornélia debreceni színészn?t is –, és csak egy év után, 1847 szeptemberében vezethette oltár elé szerelmét.

A koltói kastélyban töltött mézeshetek után a fiatal házaspár el?bb a költ? egyik legkedvesebb barátjánál, Arany Jánosnál id?zött, majd Pestre tért vissza, ahol az 1848-as „népek tavasza” hamarosan pályája csúcsára repítette a fiatal poétát. Miután március 13-án Bécsben kitört a forradalom, Pet?fi a pesti egyetemi ifjúsággal karöltve 15-ére nagyszabású diákmegmozdulást szervezett, mely aztán a városi polgárság támogatásával vértelen forradalommal hatalmasodott. Ez volt Pet?fi Sándor életének legnagyobb napja, amikor Nemzeti dalával ezrek lelket gyújtotta lánggra, hatalmas lelkesedése és energiája nyomán pedig neve összeforrt a 12 pontot, Táncsics kiszabadítását és az esti Bánk bán el?adást magába s?rít? csodálatos népünneppel.

Március 15-e mindazonáltal könnyen múló dics?séget hozott, ugyanis a világforradalmat és egyenl?séget vizionáló költ? hamarosan a radikálisok táborában találta magát, így az elkövetkez? események mindegyre csalódással töltötték el. Pet?fi meghunyászkodásként értékelte a Batthyány-kormány mérsékelt politikáját, a Béccsel való együttm?ködés keresését, nézetei miatt pedig egy id?re még Vörösmarty Mihállyal is szembefordult. Radikális álláspontjával összefüggésben március 15-e h?se mind népszerűtlenebbé vált a politikában, ennek tulajdonítható be az is, hogy az 1848-as országgy?lési választásokon csúfos vereséget szenvedett a szabadszállási körzetben.

A felgyorsuló események következtében aztán Pet?fi hamarosan kikerült elszigeteltségéb?l, hiszen Jellasics szeptemberi támadása következtében háború robbant ki a Habsburgok ellen; megkezd?dött a harc a szabadságért, amir?l a költ? már oly régóta álmodott. „Egy gondolat bánt engemet, ágyban, párnák közt halni meg” – írta 1846 decemberében, 1848 végére pedig úgy t?nt, lehet?ség nyílik arra, hogy Pet?fi a versben foglaltak szerint alakítsa sorsát, és feláldozza életét a nemzet szabadságáért. Miután ellenfelei is eleget piszkálták ?t tétlensége miatt, 1848 decemberében – barátai óvása ellenére – csatlakozott Bem Józsefhez, akit – mint „Osztrolenka véres csillagát” – szinte atyjaként és bálványaként tisztelt.

Pet?fi az erdélyi hadjárat során szárnysegédként szolgált Bem mellett, aki szintén nagyon megkedvelte a költ?t, és igyekezett ?t távol tartani a veszélyesebb küldetésekt?l. Kevéssé ismert, de tény, hogy a forradalmár poéta élete ezekben a hónapokban sem maradt konfliktusmentes, ugyanis Bem tábornok ?rnagya debreceni kiküldetése során összekülönbözött Mészáros Lázár hadügyminiszterrel, Klapka pedig egy ideig házi ?rizetben is tartatta Pet?fit, aki az atrocitások miatt két alkalommal is lemondott rangjáról. Pet?fi kés?bb Kossuth megbízásából Pestre ment, 1849 nyarán, az orosz beavatkozás hírére aztán mégis visszatért Bem tábornok seregéhez, és július 31-én, a segesvári csatában valószínűleg életét vesztette.

Felesége, Szendrey Júlia és hívei persze nem tör?dtek bele a forradalom költ?jének halálába, és holttest híján abban reménykedtek, hogy Pet?fi valamilyen módon életben maradt, és orosz fogságban töltötte napjait. Ez a remény furcsa módon máig nem veszett ki a magyarság szívéb?l, így mendemondák keltek szárnyra azzal kapcsolatban, hogy Pet?fi Sándor Segesvár után a hatalmas Orosz Birodalomban ismét családot alapított, és hosszú életet élt, s?t, több ezer kilométerre innen, Barguzinban egy csontvázat is vizsgálat alá vetettek, mint a költ? állítólagos földi maradványait.

Máig nem tudjuk, hol található Pet?fi végs? nyughelye, de a 26 esztendősen mártírsorsot vállaló költ? életm?ve szempontjából ez majdhogynem lényegtelen is. A poéta, aki az egyszer? nép soraiból származott, és egyszer?ségében zseniális költeményeit a nép nyelvén adta át olvasóinak, forradalmi gondolataival, lelkesedésével, hazaszeretetével és páratlan igazságérzetével olyan hatást gyakorolt a magyarságra, aminek révén a világ bármely pontján képes megszólítani nemzete fiait, mind a mai napig. Pet?fi Sándor halála után szinte fogalommá lett, példaképpé, aki mártíromságával, már-már prófétai pályafutásával egyszerre keltett tiszteletet és irigységet kés?bbi követ?iben.

www.rubicon.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

